

A scenic view of a park with a fountain, a gazebo, and lush greenery. The fountain in the foreground features four bronze statues of women in long dresses, standing on a circular base. To the right, a gazebo with a blue roof and wooden walls is visible. The background is filled with dense green trees and a clear sky. The overall atmosphere is bright and sunny.

MILJÖBERÄTTELSE 2018 LISEBERG AB

Liseberg

Miljöberättelse 2018

Lisebergs miljöarbete

Liseberg arbetar aktivt, systematiskt och långsiktigt med miljöfrågor och miljöarbetet utgör en viktig del av verksamhetens hållbarhetsarbete.

Två viktiga utgångspunkter i miljöarbetet är dels verksamhetens miljöpåverkan och dels intressenternas krav, i första hand krav från ägare och olika myndigheter. Liseberg arbetar för att kontinuerligt förbättra resultaten inom miljöområdet och systematiskt förebygga eller minska den samlade miljöbelastningen.

Under året har följande sex områden varit i fokus för miljöarbetet:

- Personalens miljökompetens och engagemang
- Miljöhänsyn vid inköp och upphandling, projekt och underhållning/event
- Matens miljöpåverkan
- Energi och klimatpåverkan
- Kemikalier
- Avfall, källsortering och återvinning

En viktig milstolpe i hållbarhetsarbete har nåtts i och med framtagandet och antagandet av Lisebergs första långsiktsplan för hållbarhet. Långsiktsplanen innehåller fem hållbarhetsmål utifrån våra fem mest väsentliga hållbarhetsfrågor, och innebär att Liseberg nu har pekat ut riktningen för hållbarhetsarbetet. Planen sträcker sig till år 2025, då målen ska vara uppfyllda. Genomförandet av långsiktsplanen kommer innebära stora positiva förändringar för Lisebergs hållbarhets- och miljöarbete. Ett av målen är ”Vi har så liten miljöpåverkan som möjligt”, med delmål kopplat bland annat till vår klimatpåverkan, användning av engångsartiklar och matsvinn.

Utöver att miljöarbete initieras och drivs övergripande på företagsnivå, finns det också flera exempel på initiativ och projekt som bedrivs runt om i parken. Ett exempel är Köket, Lisebergs personalrestaurang, som under sommaren 2018 införde ett nytt koncept. Konceptet går i stora drag ut på att minska matsvinn både internt och i leverantörsledet genom att ha en mer flexibel meny. På så sätt skapas också en med kreativ miljö för restaurangens kockar. Engångsprodukter har bytts ut mot mer hållbara alternativ i papper och trä, och en informationskampanj till medarbetarna har genomförts.

Miljöarbetet bedrivs utifrån ett dokumenterat miljöledningssystem som består av ett hållbarhetsdirektiv och flera olika anvisningar.

Hela Lisebergs verksamhet är miljödiplomerad. Miljödiplomeringen omfattar krav enligt Svensk Miljöbas miljöledningsstandard. Oberoende externa revisorer utför årligen en granskning och kontrollerar att kraven uppfylls. 2018 års revision resulterade återigen i ett förnyat miljödiplom som är giltigt till den 30 juni 2019.

Genomförda förbättringar

Under året har flera förbättringar genomförts, både avseende miljöledningssystemet och också utifrån utpekade fokusområden för att minska verksamhetens miljöpåverkan. Nedan redovisas ett urval av de åtgärder och insatser som gjorts.

- En ny anvisning har upprättats och införts avseende fettavskiljare. Övriga styrdokument har reviderats.
- Lagefterlevnadskontroll har genomförts. Granskningen resulterade bl.a. i att en utfasningsplan för farliga kemikalier upprättats. Utfasningsarbete enligt planen har påbörjats.
- En ny, webbaserad grundläggande miljöutbildning har tagits fram och genomförts av tillsvidareanställd personal som anställd under året.
- Järnvägsrestaurangen har blivit Lisebergs andra KRAV-certifierade restaurang.
- Insamlingen av pant har ökat med nästan 30% jämfört med 2017.
- Miljöplan för byggprojekt har testats och reviderats. Byggvarubedömningen ska tillämpas.
- Övergång från plastpåsar till papperskassar, vilket har medfört en minskad miljöpåverkan då papperskassar har en lägre miljöpåverkan än plastpåsar samt att vi nu tar betalt för kassarna vilket har medfört att färre förbrukas.
- Ett antal energieffektiviseringsåtgärder har genomförts. Bland annat översyn av ventilation och uppvärmning av alla körhytter och väderskydd i anslutning till våra attraktioner.
- Ny cykelparkering vid Hotell Liseberg Heden.
- Antalet produkter med utfasningsämnen har minskat betydligt sedan 2017, från 33 produkter till tio. Det totala antalet unika kemiska produkter har också minskat jämfört med 2017.
- En resvaneundersökning av de anställdas pendlingsresor har genomförts och kommer ligga till grund för fortsatt arbete. Syfte är framför allt att underlätta för alla anställda att ta sig till och från jobbet under och efter byggtiden, samt öka det hållbara resandet (gång, cykel och kollektivtrafik).
- Personalrestaurangen Köket har infört ett nytt koncept med hållbarhetsfokus.

- Andelen återbrukat material genom att skänka möbler och inventarier via Göteborgs Stads bytessajt Tage har ökat markant mellan 2017 och 2018.
- Trots aktivt arbete för att öka andelen ekologiska och miljömärkta livsmedel och att inköpsvolymerna av dessa produkter är i samma storleksordning som föregående år, syns ingen positiv trend procentuellt sett. Flera parametrar bidrar till detta, bland annat sämre ekologiskt utbud hos nya leverantörer och högre försäljning inom FastFood som har begränsat utbud av ekologiska och miljömärkta produkter. Här behöver fler insatser göras för att vända trenden.

Miljönyckeltal

	2015	2016	2017	2018
Andel miljöutbildad personal (%)	69	100	100	100
Andel ekologiska* inköp livsmedel (% av inköpskostnad**)	41	43	36	34
Energiförbrukning totalt (MWh)	31047	31461	30210	30619
Energiförbrukning Parken (MWh/öppettimmar)	16,3	16,0	15,3	15,4
Energiförbrukning Hotell Liseberg Heden (kWh/uthyrda enheter)	46	41	43	45
Energiförbrukning Lisebergbyn m.fl**** (kWh/uthyrda enheter)	28	27	28	28
Totalt antal unika kemikalier som används i verksamheten (st)	597	521	583	517
Antal kemikalier inneh. utfasningsämnen (st)	26	27	33	10
Antal kemikalier inneh. ämnen på SIN-listan (st)	122	105	109	74
Antal kemikalier inneh. prioriterade riskminskningsämnen (st)	153	164	194	166
Avfallsmängder (kg/gäst)	0,6	0,6	0,6	0,6
Restavfall (% av totala mängden avfall)	19	18	19	21
Fint brännbart (% av totala mängden avfall)	20	22	22	17
Farligt avfall***** (% av totala mängden avfall)	1	1	0,5	3,7
Pantinsamling till välgörande ändamål (antal förp)	62010	63022	101273	129835

*Aktuella märkningar: EKO, KRAV, Fair Trade, MSC, ASC, Rain Forest Alliance, Cocoa Life

** Omfattar våra tre största affärsområden inom mat och dryck (Restaurang, Fastfood, Spel) och inköp från tretton stora leverantörer

*** Inkluderar även Lisebergs Camping Askim Strand och ställplatser

**** Nytt sätt att sammanställa mängd farligt avfall: fler fraktioner inräknade.

Upprättad av Sonja Jonasson den 30 januari 2019.

Utvärderad och godkänd av företagsledningen den 6 februari 2019.